

ODPOVEDE EURÓPSKEJ KOMISIE NA OSOBITNÚ SPRÁVU EURÓPSKEHO DVORA AUDÍTOROV:

„SPRÁVNOSŤ VÝDAVKOV V POLITIKE SÚDRŽNOSTI EÚ: KOMISIA KAŽDOROČNE ZVEREJŇUJE MINIMÁLNU ODHADOVANÚ CHYBOVOSŤ, KTORÁ NIE JE KONEČNÁ“

Úvodné pripomienky Komisie:

V rámci zdieľaného riadenia uplatniteľného na oblasť súdržnosti napriek ročnému schvaľovaniu účtovných závierok programov, čo prispieva k zlepšeniu zodpovednosti, sú výdavkové programy EÚ zo svojej podstaty viacročné a súvisiace systémy kontroly a cykly riadenia takisto zahŕňajú viac rokov. Znamená to, že chyby možno zistiť počas programového cyklu kedykoľvek, niekedy aj niekoľko rokov po vykonaní platby. Chyby sa môžu opravovať v tom istom roku alebo v nasledujúcich rokoch až do okamihu uzavretia na konci životného cyklu programu, aby sa dosiahla zvyšková chybovosť pod 2 % pre všetky programy v priebehu času.

Stratégie kontroly sú teda viacročné a diferencované podľa rizika. Členské štáty každoročne podávajú správy o svojich kontrolách využívania finančných prostriedkov EÚ na vnútroštátnej a regionálnej úrovni a o správnom finančnom riadení svojich príslušných programov. Uskutočňuje sa to prostredníctvom balíka uisťujúcich dokumentov, ktorý obsahuje vyhlásenie riadiaceho subjektu, výročnú správu o kontrole s údajmi o chybovosti na základe reprezentatívnych vzoriek a audítorské stanovisko k zákonnosti a správnosti výdavkov. Toto podávanie správ je základom pre schvaľovanie účtovných závierok programov zo strany Komisie a základom pre získanie uistenia.

Generálni riaditelia vo výročných správach o činnosti podávajú správy o dosiahnutých výsledkoch, o fungovaní svojich systémov vnútornej kontroly a o finančnom riadení, pričom zohľadňujú uistenie poskytnuté členskými štátmi v rámci zdieľaného riadenia. Výročná správa o činnosti obsahuje vyhlásenie o vierohodnosti vypracované generálnym riaditeľom. Povinnosťou generálnych riaditeľov ako poverujúcich úradníkov vymenovaných delegovaním je poskytnúť uistenie pre každý operačný program.

Komisia navrhla svoj systém uistenia pre politiku súdržnosti zodpovedajúcim spôsobom. Komisia sa domnieva, že tento systém založený na preskúmaní práce vnútroštátnych orgánov auditu v prípade každého jednotlivého programu a ďalšie opätovné vykonanie audítorskej práce na mieste v prípade výberu programov, najmä na základe rizika, poskytuje spoľahlivý základ pre získanie primeraného uistenia, pokiaľ ide o zákonnosť a správnosť príslušných výdavkov v každej účtovnej závierke.

Súhrnný kľúčový ukazovateľ výkonnosti týkajúci sa zákonnosti a správnosti (KPI 5), ktorý sa každoročne vykazuje vo výročných správach o činnosti, je rozpätie založené na váženom priemere potvrdenej chybovosti za všetky jednotlivé programy, v ktorom sa zohľadňujú všetky informácie dostupné v tom čase, a to vrátane maximálnej úrovne rizika, ktorá odráža všetky ďalšie riziká, ktoré sa ešte nepotvrdili prostredníctvom audítorských dôkazov a k dátumu podpísania výročnej správy o činnosti stále prebiehalo ich posúdenie. Navyše Komisia môže stále vykonávať audity a vykonať všetky požadované dodatočné finančné opravy po schválení účtovných závierok a podpísaní výročnej správy o činnosti.

Podrobnými pokynmi a usmerneniami pre útvary a preskúmaním kvality vykonávaným ústrednými útvarmi sa zabezpečuje, že informácie a údaje obsiahnuté vo výročných správach o činnosti sú relevantným a spoľahlivým zdrojom pre odhad rozpätia rizika pre rozpočet EÚ vo výročnej správe o riadení a výkonnosti. Okrem toho výročná správa o riadení a výkonnosti podlieha prísnemu prípravnému a rozhodovaciemu procesu, keď ústredné útvary dostávajú podrobné usmernenia týkajúce sa jej obsahu a štruktúry od správnej rady organizácie, ktorá je na vrchole štruktúry správy a riadenia Komisie.

ZHRNUTIE

V. Komisia konštatuje, že jej odhad chybovosti (KPI) zverejnený vo výročných správach o činnosti GR REGIO a GR EMPL z rokov 2019 a 2020 je vyjadrený ako rozpätie, ktoré zahŕňa maximálne riziko. Zatiaľ čo je nižšie ako odhadovaná chybovosť, ktorú uviedol EDA, v posledných dvoch rokoch sa toto rozpätie pohybuje v rozsahu, ktorý EDA vypočítal na účely svojho vyhlásenia o vierohodnosti.

Komisia je preto presvedčená, že KPI a jeho maximálna hodnota zverejnené vo výročnej správe o činnosti odrážajú primeraný a spravodlivý odhad chybovosti za každý program a kumulatívne za všetky programy, ktorý je založený na všetkých informáciách dostupných k dátumu podpísania výročnej správy o činnosti (pozri odpovede Komisie na body 51 a 85).

VI. V regulačnom rámci na roky 2014 – 2020 sa skutočne výslovne oddeľujú otázky zákonnosti a správnosti od schvaľovania účtovných závierok. V dôsledku toho, ak orgán auditu vydal audítorské stanovisko bez výhrad, Komisia musí účtovné závierky schváliť bez ohľadu na zákonnosť a správnosť príslušných výdavkov. Komisia po schválení účtovných závierok pokračuje vo svojej práci v súvislosti so všetkými nevyriešenými otázkami zákonnosti a správnosti pri úplnom dodržaní regulačných podmienok. Komisia môže vždy prerušiť platbu zostatku (ak je kladný) alebo, čo je častejšie, bezodkladne vydať výsledný príkaz na vymáhanie a začať postup finančnej opravy, napríklad v dôsledku svojich kontrol správnosti. Komisia sa domnieva, že po schválení účtovných závierok sa týmito následnými krokmi primerane chráni rozpočet EÚ (pozri odpoveď Komisie na bod 77).

Komisia konštatuje, že v rokoch 2021 – 2027 sa jej v nariadení ukladá povinnosť zamietnuť predložené účtovné závierky, ak obsahujú zvyškovú chybovosť nad 2 %.

VII. Komisia sa usiluje nájsť rovnováhu medzi svojimi cieľmi (uistenie), prostriedkami (zdroje a dostupný čas), ktoré má k dispozícii na jej dosiahnutie, a počtom balíkov uisťujúcich dokumentov/programov, ktoré sa majú preskúmať.

Komisia zdôrazňuje užitočnosť administratívnych kontrol, ktoré každoročne vykonáva pre každý program.

Tento prístup je obzvlášť efektívny pri programoch, v prípade ktorých sa každý rok vykazuje spoľahlivá nízka chybovosť. Administratívne kontroly, ktoré sú založené na dôkladnom posúdení kvality a úplnosti poskytnutých informácií v balíkoch uisťujúcich dokumentov, ako aj získané skúsenosti Komisie s orgánmi auditu a programami umožňujú dosiahnuť určitý stupeň uistenia pre všetky operačné programy. V prípade potreby sú v niektorých prípadoch doplnené služobnými cestami a hĺbkovým preskúmaním pracovných dokumentov. Takisto umožňujú identifikovať riziká vzhľadom na ďalšie opätovné vykonanie auditov na mieste (pozri odpovede Komisie na body 25, 26 a 30).

VIII. Ako sa uvádza v stratégii auditu Komisie, audítorská práca sa zameriava na tie orgány auditu, na ktoré sa Komisia ešte nemôže primerane spoľahnúť, v prípade ktorých sa dosiaľ vykonalo obmedzené preskúmanie alebo v prípade ktorých sa objavili nové riziká. Navyše je v priebehu času potrebné aj určité pokrytie auditu iných orgánov auditu.

Nové spoločné riaditeľstvo pre audit v oblasti súdržnosti (DAC) zabezpečí dostatočnú dokumentáciu postupu vypracovania jej plánov budúcich auditov.

IX. Ak Komisia v rámci svojich auditov zhody identifikuje dodatočné chyby vo svojich vzorkách, v prípade ktorých opätovne vykonala audit, systematicky posudzuje, či sa takéto chyby môžu opätovne vyskytnúť vo zvyšku vzorky orgánu auditu, a v prípade potreby si vyžiada dodatočnú audítorskú prácu. Počas trvania tohto posúdenia a všetkých súvisiacich overovaní sa pri celkovej zvyškovej chybovosti vykázananej vo výročných správach o činnosti ako súčasť KPI prihliada na túto neistotu zverejneného maximálneho rizika.

X. Komisia je presvedčená, že KPI a jeho maximálna hodnota zverejnená vo výročnej správe o činnosti odráža primeraný a spravodlivý odhad chybovosti za každý program a kumulatívne za všetky programy, ktorý je založený na všetkých informáciách dostupných k dátumu podpísania výročnej správy o činnosti.

XI. Prvá zarážka – Komisia neprijíma toto odporúčanie, aby predložila návrh legislatívnej zmeny týkajúci sa zadržania platby.

Komisia sa domnieva, že novou podmienkou zavedenou vo všeobecnom nariadení na roky 2021 – 2027 sa už posilňuje ochrana rozpočtu EÚ (pozri spoločnú odpoveď Komisie na odporúčanie 1).

Druhá zarážka – Komisia toto odporúčanie čiastočne prijíma.

Spoločné riaditeľstvo pre audit v oblasti súdržnosti v súlade so svojimi cieľmi v súčasnosti ďalej posilňuje postup dokumentácie a proces preskúmania vykonanej práce (pozri odpoveď Komisie na odporúčanie 2).

Tretia zarážka – Komisia toto odporúčanie čiastočne prijíma.

Komisia bude vo výročnej správe o činnosti v zmysle podrobnejších informácií poskytnutých vo výročnej správe o činnosti z roku 2020 naďalej zverejňovať, akým spôsobom vyjadruje výhrady k programom alebo častiam programov (pozri odpoveď Komisie na odporúčanie 3).

Štvrtá zarážka – Komisia toto odporúčanie čiastočne prijíma.

Správna rada organizácie, ktorá je na vrchole štruktúry správy a riadenia Komisie, dohliada na prípravu výročnej správy o riadení a výkonnosti, a preto je orgánom príslušným na poskytnutie posilneného usmernenia k obsahu správy (pozri odpoveď Komisie na odporúčanie 4).

ÚVOD

07. Komisia súhlasí, že overovanie zo strany riadiaceho orgánu je prvou obrannou líniou proti chybám, a preto by malo byť účinnejšie predovšetkým pri predchádzaní chybám a ich odhaľovaní. GR REGIO a GR EMPL vo svojich výročných správach o činnosti každoročne vykazujú, že veľká časť systémov riadenia a kontroly funguje a nespôsobuje vysokú chybovosť (89 % programov v prípade GR REGIO a 82 % programov v prípade GR EMPL v ich výročných správach o činnosti z roku 2020). Ani EDA vo svojich auditoch vzoriek operácií každoročne neodhalí žiadnu chybu v prípade viacerých programov, v rámci ktorých sa vykázala nízka chybovosť (pod 1 %).

10. V praxi audítorská činnosť Komisie ako súčasť jej ročného cyklu kontrol zahŕňa preskúmanie správ o audite vnútroštátnych systémov, dôkladné administratívne posúdenie všetkých výročných kontrolných správ (súčasť balíkov uisťujúcich dokumentov), služobné cesty a audity na mieste. Komisii to umožňuje potvrdiť vykázanú chybovosť za väčšinu programov až do vydania ďalšej výročnej správy o činnosti okrem prípadov, keď audity stále prebiehajú.

Okrem toho má Komisia podľa nariadenia o spoločných ustanoveniach možnosť vykonávať audity v rámci viacročného finančného rámca do troch rokov nasledujúcich po roku, v ktorom sa výdavky zaviedli v ročných účtovných závierkach.

11. V nariadení (článok 139 ods. 1) sa stanovuje, že Komisia preskúma dokumenty, ktoré jej predložil členský štát (balík uisťujúcich dokumentov vrátane ročných závierok). Schvaľovanie účtovných závierok je založené na audítorskom stanovisku bez výhrad k účtovným závierkam poskytnutým orgánom auditu v balíkoch uisťujúcich dokumentov, pokiaľ Komisia nedisponuje osobitnými dôkazmi o tom, že audítorské stanovisko k účtovným závierkam je nespoľahlivé (článok 139 ods. 2 nariadenia o spoločných ustanoveniach).

Spoločná odpoveď Komisie na body 12 a 13:

Administratívne kontroly Komisie môžu doplniť aj služobné cesty na objasnenie pochybností, ktoré sa objavili počas administratívnej kontroly výročnej kontrolnej správy a audítorského stanoviska. Počas takýchto služobných ciest sa v niektorých prípadoch postupne zaviedlo obmedzené opätovné vykonanie auditov niektorých operácií s cieľom získať dodatočné uistenie o spoľahlivosti vykázaných chýb. Uvedené nebude mať vplyv na identifikované riziká, ktoré Komisia zohľadňuje pri hodnotení rizík, a môže viesť k formálnym auditom zhody s opätovným vykonaním auditov vzoriek operácií.

Audity zhody môžu zahŕňať aj opätovné vykonanie systémových auditov, ak sa objavia osobitné pochybnosti. Metodika Komisie pre audity zhody sa takisto v priebehu času vyvinula, aby zahŕňala (a to už pred zavedením cestovných obmedzení v dôsledku krízy spôsobenej pandémiou COVID-19) okrem možnosti tradičného opätovného vykonania auditov na mieste aj administratívne opätovné vykonanie auditov operácií.

14. V súlade s odporúčaním 4, ktoré EDA vydal vo svojej výročnej správe z roku 2017, predstavuje kľúčový ukazovateľ výkonnosti Komisie týkajúci sa zákonnosti a správnosti hlavnú chybovosť vykázanú vo výročnej správe o činnosti, a to na základe účtovných závierok, v prípade ktorých Komisia vo veľkej miere dokončila cyklus auditu, a bez zohľadnenia zálohových platieb na finančné nástroje.

Komisia vo svojich výročných správach o činnosti a vo výročnej správe o riadení a výkonnosti takisto zverejňuje riziko pri platbe a riziko pri závierke pre príslušné výdavky fondov a implementujúce GR, ktoré je založené na celkovej zvyškovej chybovosti stanovenej na úrovni operačného programu. A napokon Komisia vo výročnej správe o riadení a výkonnosti okrem toho zverejňuje riziká pri platbe spoločne pre tri fondy (pozri výročnú správu o riadení a výkonnosti z roku 2020, zväzok III, príloha 5, strana 190) s cieľom riešiť osobitné odporúčanie 4 z výročnej správy EDA z roku 2017.

15. Komisia súhlasí, že každý rok sa neodhalia dodatočné chyby, a preto nie sú vykázané vo viacerých balíkoch uisťujúcich dokumentov predložených orgánmi auditu. Komisia však posudzuje spoľahlivosť orgánov auditu nielen na základe prepočítanej chybovosti (ktorá môže byť ovplyvnená ojedinelými chybami s významným štatistickým vplyvom), ale aj na základe viacerých kritérií, ktoré v prípade, že nie sú uspokojivo posúdené, odrážajú prítomnosť systémových nedostatkov v ich práci a systémoch kontroly (pozri aj odpoveď Komisie na body 6.14 a 6.15 výročnej správy EDA z roku 2018). Komisia a EDA navyše zistili aj balíky uisťujúcich dokumentov, v prípade ktorých sa vo vzorke opätovne vykonaných auditov neodhalila žiadna dodatočná chyba. Komisia preto dospela k záveru, že situácia sa líši podľa jednotlivých programov a podľa rokov, pričom závisí od zložitosti predmetných otázok a správ vo výročných správach o činnosti týkajúcich sa spoľahlivosti práce vykonanej orgánmi auditu (pozri stranu 41 výročnej správy o činnosti GR REGIO a stranu 47 výročnej správy o činnosti GR EMPL z roku 2020).

PRIPOMIENKY

21. V regulačnom rámci na roky 2014–2020 (najmä článku 139 ods. 5 nariadenia o spoločných ustanoveniach) sa výslovne oddeľujú otázky zákonnosti a správnosti od schvaľovania účtovných závierok. V dôsledku toho Komisia musí schváliť účtovné závierky programov, teda úplnosť, presnosť a pravdivosť účtovných informácií uvedených v účtovných závierkach, a to aj v prípade, že sa identifikovali významné neoprávnené výdavky. Komisia konštatuje, že EDA takisto poskytuje samostatné stanoviská k spoľahlivosti účtovných závierok EÚ a zákonnosti a správnosti príslušných transakcií.

Schválenie účtovných závierok programov Komisiou môže viesť k platbe zostatku (ak je kladný) alebo, čo je častejšie, k príkazu na vymáhanie v dôsledku systému vysokých zálohových platieb. Komisia ešte môže prerušiť platbu zostatku schválených účtovných závierok (za predpokladu, že sú splnené podmienky článku 83 nariadenia o spoločných ustanoveniach) a/alebo začať postup finančnej opravy v súlade s článkami 144 a 145 nariadenia o spoločných ustanoveniach. Práca Komisie preto pokračuje po schválení účtovných závierok

v súvislosti so všetkými nevyriešenými otázkami zákonnosti a správnosti a ak Komisia identifikuje nezrovnalosti, musí prijať nápravné opatrenia v súlade s regulačným rámcom. Komisia sa domnieva, že napriek uvoľneniu zadržanej platby vo výške 10 % sa týmito následnými krokmi chráni rozpočet EÚ.

Okrem toho treba poznamenať, že v prípade, že schválenie účtovných závierok povedie k vymáhaniu zostatku (vzhľadom na to, že predbežné financovanie prekračuje výdavky osvedčené v účtovných závierkach), Komisia môže bezodkladne vydať príkaz na vymáhanie takýchto súm bez toho, aby čakala na ukončenie ďalších postupov súvisiacich s otázkami zákonnosti a správnosti. V takýchto prípadoch sú teda finančné záujmy EÚ vzhľadom na toto bezodkladné vymáhanie lepšie chránené.

Rámček 1 – Schválenie účtovnej závierky s významnou chybovosťou

V príklade, ktorý EDA uvádza, audítorské stanovisko s výhradou k balíku uisťujúcich dokumentov z rokov 2017 – 2018 vydané orgánom auditu obsahovalo výhradu ku všetkým trom prvkom stanoviska (účtovné závierky, zákonnosť/správnosť a systém riadenia a kontroly) z dôvodu vysokej celkovej zvyškovej chybovosti (celková zvyšková chybovosť vo výške 8,54 %).

Komisia objasnila orgánu auditu, že v súlade s právnymi ustanoveniami [článkom 127 ods. 5 písm. a) a článkom 139 ods. 2 a 5 nariadenia o spoločných ustanoveniach] by mal orgán auditu vyjadriť svoje stanovisko k účtovným závierkam len vzhľadom na ich úplnosť, presnosť a pravdivosť. Zákonnosť a správnosť výdavkov v účtovných závierkach (vyjadrená prostredníctvom celkovej zvyškovej chybovosti) sa rieši v rámci iných prvkov audítorského stanoviska.

Komisia po svojom preskúmaní balíka uisťujúcich dokumentov schválila účtovné závierky (keďže boli splnené príslušné právne podmienky), vydala príkaz na vymáhanie vyplývajúci z výpočtu zostatku a začala postup požadovanej finančnej opravy.

22. V právnych ustanoveniach (článkoch 99 a 102 všeobecného nariadenia 2021/1060 na roky 2021 – 2027) sa Komisii ukladá povinnosť oznámiť členským štátom do 31. mája, či schváli účtovné závierky predložené do 15. februára daného roku.

Vzhľadom na toto časové obmedzenie Komisia nemá možnosť dokončiť svoje posúdenie spoľahlivosti vykazanej chybovosti, najmä ak musí vykonať audity na mieste. Preto sa v právnom rámci (článku 70 ods. 2 všeobecného nariadenia na roky 2021 – 2027) stanovuje lehota troch kalendárnych rokov nasledujúcich po schválení účtovných závierok, v ktorej môžu príslušné výdavky podliehať auditom Komisie). Nápravné opatrenia možno okrem toho zaviesť kedykoľvek po schválení účtovných závierok a uvoľnení zadržanej platby (pozri odpoveď Komisie na bod 21).

Spoločná odpoveď Komisie na body 25 a 26:

Administratívna kontrola 100 % predložených výročných kontrolných správ a audítorských stanovísk zo strany Komisie je založená na informáciách poskytnutých v balíku uisťujúcich dokumentov, pričom sa v nej zohľadňujú získané poznatky a predchádzajúca audítorská práca vykonaná v súvislosti s orgánom auditu a príslušným operačným programom (vrátane vlastných auditov Komisie, auditov EDA a správ o audite vnútroštátnych systémov).

Okrem toho zahŕňa komunikáciu s orgánmi auditu programu s cieľom objasniť informácie z výročných kontrolných správ, ktoré môžu doplniť služobné cesty na ďalšie preskúmanie informácií s orgánom auditu. Tento postup teda môže zahŕňať preskúmanie niektorých pracovných dokumentov orgánu auditu a administratívne opätovné vykonanie auditov niektorých prvkov auditov operácií. Hoci sa v metodike Komisie pre administratívne kontroly a služobné cesty do roku 2020 skutočne výslovne neodkazovalo na posúdenie alebo overenie správnosti jednotlivých operácií alebo výdavkových položiek, v praxi sa takéto posúdenie/overenie už takisto vykonalo v mnohých prípadoch.

Administratívna kontrola umožňuje overiť metodiku výberu vzoriek a upraviť vykázanú chybovosť bez ohľadu na zdroj chyby (kvantifikácia chýb, prognóza odhalených chýb, úroveň vykázaných opráv, riešenie

niektorých chýb atď.). Na základe všetkých takýchto identifikovaných otázok a kombinovaných zistení môže Komisia v prípade potreby prepočítať presnejšiu chybovosť, než aká sa vykázala. Vykonáva to každý rok v prípade viacerých programov. Pokiaľ ide napríklad o balíky uisťujúcich dokumentov predložených v roku 2020, GR REGIO bolo schopné prepočítať vykázané zvyškové riziko pre 19 programov na základe kombinovaných informácií z jeho vlastných auditov a rozšírenej administratívnej kontroly balíkov uisťujúcich dokumentov (pozri stranu 47 a poznámku pod čiarou č. 104 výročnej správy o činnosti GR REGIO). Táto administratívna kontrola vykázateľnej zvyškovej chybovosti teda viedla k prepočtu priemernej chybovosti vo výške 2,1 % namiesto 1,2 %, ktorú vykázali orgány zodpovedné za programy EFRR/KF.

Administratívna kontrola však nie je navrhnutá nato, aby sa v rámci nej preskúmali všetky príslušné podporné dokumenty a úplne posúdila správnosť výdavkov. Bez ohľadu na dodatočné kroky, ktoré Komisia podnikne, napríklad služobné cesty, pričom si je vedomá tohto inherentného obmedzenia administratívnej kontroly, Komisia túto kontrolu dopĺňa ďalšou auditorskou prácou zameranou na testovanie vecnej správnosti na úrovni operácií a výdavkových položiek v prípade vzorky balíkov uisťujúcich dokumentov, a to najmä na základe posúdenia rizika.

27. Pokiaľ ide o obsah kontrolného zoznamu Komisie pre posúdenie približne 800 správ o audite vnútroštátnych systémov predložených každý rok, Komisia sa domnieva, že otázky v jej kontrolnom zozname sú špecifické a zacielené na kvalitatívne posúdenie dôležitých prvkov správ, ako je rozsah kontrolného testovania, konzistentnosť medzi zistenými otázkami a dosiahnutými závermi, primeranosť navrhovaných opatrení a kontrola ich následného vykonávania atď.

Na základe predchádzajúcich diskusií s EDA o tomto zistení Komisia nedávno ďalej aktualizovala tento kontrolný zoznam, pričom pridala ďalšie pokyny pre audítov, pokiaľ ide o posúdenie, ktoré sa má vykonať, a informácie, ktoré sa majú zverejniť, s cieľom plne odôvodniť odpovede áno/nie pri súčasnom zachovaní administratívneho zaťaženia na primeranej úrovni.

28. Komisia potvrdzuje celkovú zvyškovú chybovosť vo výročnej správe o činnosti na základe všetkých informácií dostupných v danom čase ako výsledok administratívnej auditorskej práce a/alebo auditorskej práce vykonanej na mieste. Očakáva sa, že celkovú zvyškovú chybovosť možno upraviť ako výsledok auditov zhody, najmä ak Komisia počas administratívnej kontroly identifikovala významné riziká súvisiace s prácou orgánu auditu a spoľahlivosťou vykázanej chybovosti a rozhodla sa vykonať ďalšiu auditorskú prácu na mieste s cieľom riešiť tieto riziká.

30. Komisia musí dosiahnuť rovnováhu medzi cieľmi (uistenie), prostriedkami na jej dosiahnutie (zdroje a dostupný čas) a počtom balíkov uisťujúcich dokumentov/programov, ktoré sa majú preskúmať (viac ako 300 balíkov uisťujúcich dokumentov pokrývajúcich 418 programov). Tieto administratívne kontroly sú prvým krokom procesu auditu; pokrývajú 100 % balíkov uisťujúcich dokumentov predložených členskými štátmi. Vychádzajú zo získaných skúseností Komisie s orgánmi auditu a programami a výsledkami predchádzajúcich auditov, pričom poskytujú určitý stupeň uistenia pre všetky operačné programy a ich výdavky. Dokážu riešiť aj niektoré otázky zákonnosti a správnosti (pozri aj odpoveď Komisie na body 25 a 26).

Ďalej, ak sa v rámci programu každý rok vykázala nízka chybovosť a Komisia ani EDA vo svojej práci opätovného vykonania auditov neodhalili dodatočné chyby, na základe administratívnej kontroly možno získať dostatočné uistenie, že nízka vykázaná chybovosť je znova spoľahlivá v nadchádzajúcom posudzovanom roku.

Je to zjavné v prípade najväčšieho programu EFRR/KF, keď EDA prostredníctvom svojho opätovného vykonania auditov nevykázal žiadnu chybu v priebehu posledných dvoch rokov. V prípade takéhoto programu je administratívna kontrola výročnej kontrolnej správy dostatočná a opakovanie opätovného vykonania auditov Komisiou každý rok by nepredstavovalo efektívne využitie auditorských zdrojov.

33. Nezrovnalosti, ktoré EDA zistil pri uplatňovaní metodiky hodnotenia rizík (pridelenie bodov za konkrétne riziká), nemali negatívne dôsledky na celkové výsledky hodnotenia rizík Komisie. Po simulácii skóre rizika s použitím správneho rozpätia hodnôt Komisia stanovila, že celkové skóre rizika pre jednotlivé orgány auditu by sa významne nezmenili a závery by vzhľadom na plán auditov zostali rovnaké. Toto zistenie EDA sa však zohľadnilo a preskúmanie kvality hodnotenia rizík sa v roku 2020 posilnilo, a to vrátane dôsledného overenia pridelovania správnych bodov vo všetkých prípadoch.

Spoločná odpoveď Komisie na body 34 a 35:

Každé hodnotenie rizík je činnosťou *ex ante*, v ktorej sa posudzuje pravdepodobnosť a vplyv potenciálnych rizík na základe odborného úsudku a všetkých informácií dostupných v tom čase.

Hodnotenie rizík pre orgány auditu zo strany Komisie sa vzťahuje nielen na chybovosť, ale aj na kvalitu práce orgánu auditu v iných oblastiach vrátane systémových auditov a auditov účtovných závierok. Faktory súvisiace napríklad s postavením orgánu auditu v rámci systémov riadenia a kontroly a jeho administratívne kapacity sa takisto zohľadňujú.

Z tohto dôvodu sa revíziou chybovosti po auditoch zhody nevyhnutne nemenia závery hodnotenia rizík. Komisia sa domnieva, že celkovo výsledky jej auditov zhody potvrdili závery jej hodnotenia rizík.

36. Hodnotenie rizík je podkladom pre vypracovanie plánu auditov, ale nie je jediným a výlučným kritériom, ktoré sa zohľadňuje pri príprave plánu auditov. Komisia do svojho plánu auditov v roku 2019 napríklad zahrnula nízkorizikový orgán auditu z dôvodu vysokých súm deklarovaných Komisii, čím sa plne odôvodnilo toho zahrnutie.

Ako sa uvádza v stratégii auditu Komisie, audítorská práca sa zameriava na tie orgány auditu, na ktoré sa Komisia ešte nemôže primerane spoľahnúť, v prípade ktorých sa dosiaľ vykonalo obmedzené preskúmanie alebo v prípade ktorých sa objavili nové riziká.

V súlade s medzinárodnými štandardmi pre audit a predchádzajúcimi odporúčaniami EDA sa však má okrem toho vykonať určitá úroveň audítorskej práce aj v prípade iných orgánov auditu, čím sa zabezpečí pokrytie hlavných orgánov auditu v priebehu času. A preto, zatiaľ čo riziko je hlavným faktorom pre určenie rozsahu jej audítorskej práce, Komisia zohľadňuje aj pokrytie. To bol najmä prípad GR EMPL v roku 2019, keď sa rozhodlo zvýšiť svoje pokrytie orgánov auditu ESF v priebehu času.

Komisia bude ďalej posilňovať dokumentáciu svojho rozhodovacieho procesu na účely stanovenia svojho plánu auditov s cieľom zabezpečiť, aby sa prepojenia s výsledkami hodnotenia rizík, ako aj inými zohľadnenými kritériami jasne zverejnili a vysvetlili.

38. Pokiaľ ide o dva prípady, na ktoré upozornil EDA, Komisia konštatuje, že v jednom prípade má otázka obmedzený finančný vplyv na zvyškové riziko, ktoré prepočítala Komisia, a v druhom prípade si to môže vyžadovať ďalšie posúdenie, ako vysvetľuje vo svojich odpovediach na body 39 a 40.

39. Komisia súhlasí, že dohoda o grante týkajúca sa projektu obsahovala nejasné podmienky uplatniteľného zjednodušeného vykazovania nákladov (t. j. odkaz na právny základ, ktorý nezodpovedal uvedenému percentuálnemu podielu paušálnej sadzby) a obsahoval odkaz na článok 68 ods. 1 písm. b) nariadenia o spoločných ustanoveniach. Na tomto základe sa mala prijímateľovi zaplatiť paušálna sadzba vo výške 15 % oprávnených priamych nákladov na zamestnancov namiesto 25 % uplatniteľných priamych nákladov (čo bol systém, ktorý riadiaci orgán plánoval opätovne využiť z programu Horizont 2020 na projekty výskumu a vývoja). Komisia mala túto nezrovnalosť zistiť vo svojom audite.

Rozdiel v projekte má však malý vplyv na chybovosť programu vzhľadom na to, že v audite Komisie sa identifikovala vážna nezrovnalosť v tomto programe s oveľa významnejším vplyvom (pričom chybovosť výrazne prekročila 2 %, pozri opis problému v rámciku 2).

40. V druhom prípade, na ktorý upozornil EDA, Komisia uznáva, že v čase auditu neanalyzovala skupinové ani operačné dohody, keďže kód NACE prijímateľa bol 93.293 (iné zábavné a rekreačné činnosti, a nie odvetvie dopravy, ktoré podlieha štátnej pomoci). Napriek tomu v prípade, že podnik vykonáva viaceré činnosti, možno poskytnúť regionálnu pomoc na hospodárske činnosti, ktoré nie sú vylúčené článkom 13 všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách, ak sú tieto činnosti navzájom jasne oddelené. Takisto platí, že ak prevádzkovatelia platia za právo prevádzkovať lode trhovú cenu, výhodu na tejto úrovni možno vylúčiť. Preto v tejto fáze nemožno dospieť k záveru, že pomoc zvýhodnila činnosť dopravy vykonávanú prevádzkovateľmi, a preto bola podľa pravidiel štátnej pomoci neoprávnená.

Komisia dokončí požadované posúdenie v spolupráci s vnútroštátnymi orgánmi s cieľom vyvodiť záver, pokiaľ ide o oprávnenosť výdavkov.

41. Komisia konštatuje, že v prípade spoločnej chybovosti vykazanej za program financovaný z viacerých fondov sa GR môže rozhodnúť použiť buď spoločnú chybovosť, alebo chybovosť špecifickú pre jednotlivé fondy, ak je táto k dispozícii (tak ako to v tomto konkrétnom prípade urobilo GR EMPL). Keďže výsledky auditu zhody GR REGIO mali vplyv len na EFRR, GR EMPL usúdilo, že neexistuje žiadny dôvod, aby zmenilo vykázanú chybovosť ESF.

Vytvorenie DAC prispeje k harmonizácii prístupu, ktorý v takýchto prípadoch uplatňujú tieto dve GR (spoločná chybovosť sa použije pre obe GR v prípade spoločnej vzorky).

Rámček 2 Audit zhody – spoločná vzorka štyroch OP týkajúcich sa EFRR a ESF

V prípade, ktorý uviedol EDA, orgán auditu naozaj použil stratifikovanú štatistickú vzorku pre dva programy EFRR a dva programy ESF. Prostredníctvom stratifikovanej vzorky mohol orgán auditu vykázať reprezentatívnu chybovosť pre každý fond a celkovo za všetky štyri programy.

V rámci auditu Komisie (GR REGIO) sa odhalila nezrovnalosť týkajúca sa EFRR v súvislosti so železničnou infraštruktúrou so závažným vplyvom na vrstvu EFRR, a teda aj na spoločnú chybovosť (čím zvyšková chybovosť výrazne prekročila 2 %). Vzhľadom na to, že konkrétne zistenie týkajúce sa EFRR nebolo relevantné pre ESF z hľadiska uistenia, GR EMPL považovalo za vhodnejšie použiť chybovosť za ESF, zatiaľ čo GR REGIO prepočítalo spoločnú chybovosť, ktorú použil orgán auditu.

Ako sa uvádza v bode 41, prístup sa v plnej miere zharmonizuje v budúcich výročných správach o činnosti.

43. Komisia súhlasí, že popri zachovaní primeranej úrovne administratívnych postupov by sa mala zlepšiť audítorská dokumentácia v prípade niektorých zložiek, a zabezpečiť, aby všetci audítori dodržiavali zavedené požiadavky.

45. Vo všeobecnosti orgány členských štátov vykonávajú opravy, ktoré Komisia odporučila vo svojich správach o audite, po výmene názorov v námietkových konaniach, aby boli schopné využiť možnosť na základe nariadenia o spoločných ustanoveniach s cieľom opätovne použiť fondy, ktoré sa tak uvoľnili pre iné oprávnené projekty (článok 145 ods. 5 nariadenia o spoločných ustanoveniach).

Ak tak neurobia, Komisia je na základe nariadenia povinná začať postup finančnej opravy a zapojiť sa do nového námietkového konania s členským štátom, pokiaľ ide o jednotlivé alebo extrapolované požadované opravy (články 85, 144 a 145 nariadenia o spoločných ustanoveniach). Na základe rozhodnutia Komisie o finančnej oprave sa obmedzuje financovanie programu.

46. Podľa článku 75 ods. 2 písm. a) nariadenia o spoločných ustanoveniach Komisia musí dokončiť svoju správu o audite do troch mesiacov na základe informácií, ktoré majú audítori k dispozícii v danom čase, a to aj v prípade, ak členský štát nesúhlasí so zisteniami Komisie.

V prípade pretrvávajúceho nesúhlasu musí Komisia posúdiť vo fáze následnej kontroly všetky dodatočné informácie alebo nové skutočnosti, ktoré členský štát poskytol v odpovedi na záverečnú správu o audite, keďže má povinnosť lojálnej spolupráce s členskými štátmi, ako Súdny dvor

Európskej únie pripomenul v mnohých rozhodnutiach týkajúcich sa postupov finančných opráv Komisie. To si môže vyžadovať vnútorné konzultácie s príslušnými GR.

To isté platí v prípade následnej kontroly Komisie v súvislosti s výsledkami auditu EDA, keď členské štáty v tomto procese poskytujú dodatočné dôkazy.

Rámček 3 – Konečná chybovosť nie je konečná

Pripomienka, ktorú EDA opísal v rámčeku 3, sa týka neoprávneného priameho financovania projektu, ktoré Komisia počas následnej fázy auditu reklasifikovala z náhodnej chyby na systémovú chybu na základe dodatočných informácií od vnútroštátnych orgánov. Týmito informáciami sa objasnilo, že pri dodržiavaní prístupu riadiaceho orgánu by sa každému takémuto projektu (t. j. projekt klasifikovaný ako pilotný a financovaný v rámci technickej pomoci) poskytlo priame financovanie, čo podľa názoru Komisie odráža systémový problém v práci riadiaceho orgánu. Riadiace orgány a orgány auditu takisto potvrdili, že dosiaľ sa Komisii deklaroval len jeden takýto projekt. Komisia preto reklasifikovala zistenie z náhodnej chyby na systémovú chybu.

Vnútroštátne orgány vymedzili túto systémovú chybu v danom kontrolovanom súbore a súhlasili, že uplatnia opravu vo výške 100 % v rámci následnej žiadosti o platbu s cieľom zastaviť nesprávny postup. Komisia následne prepočítala chybovosť, pričom zohľadnila túto vymedzenú systémovú chybu v súlade s usmernením Komisie k výberu vzoriek a riešeniu chýb a prihliadla aj na zásadu proporcionality podľa zmluvy a nariadenia o spoločných ustanoveniach (článok 85 nariadenia o spoločných ustanoveniach).

Komisia sa preto naďalej domnieva, že je správne a primerané neextrapolovať túto chybu na celkové výdavky deklarované za program a že celková zvyšková chybovosť, ktorú uviedla vo svojej záverečnej správe o audite, sa musela náležite revidovať.

47. Komisia uznáva, že postupy finančnej opravy sú zdlhavé a zložité z dôvodov, ktoré EDA vysvetlil, a povinnosť Komisie zohľadniť všetky dodatočné informácie poskytnuté členským štátom na základe zásady proporcionality a zásady lojálnej spolupráce s členskými štátmi vo všetkých krokoch postupu finančnej opravy. Členské štáty okrem toho nemusia vždy poskytnúť všetky požadované dôkazy v rámci stanovených lehôt alebo ihneď, čo ďalej komplikuje postup.

Komisia vo výročnej správe o činnosti uvádza stav pokroku rôznych postupov požadovaných finančných opráv za predchádzajúce účtovné roky (pozri výročnú správu o činnosti GR REGIO z roku 2020, s. 50 – 51).

49. Komisia sa musí riadiť prísnyimi kritériami stanovenými spoluzákonodarcom v nariadení o spoločných ustanoveniach pre čisté finančné opravy a dodržiavať všetky riadne námietkové konania v súlade s právnymi podmienkami a medzinárodnými audítorskými štandardmi predtým, ako je schopná uplatniť finančné opravy vrátane čistých finančných opráv. Komisia preto nemôže pred ukončením postupu finančnej opravy potvrdiť, či by mali byť požadované dodatočné finančné opravy čisté. Závisí to od dôkladnej analýzy a záverečného potvrdenia závažného nedostatku, ako sa vymedzuje v nariadení, pričom sa zohľadnia všetky dodatočné informácie poskytnuté členským štátom počas postupu finančnej opravy, a to vrátane informácií o prijatých opatreniach, a uplatniteľnosť podmienok stanovených spoluzákonodarcom pre čisté finančné opravy podľa článku 145 ods. 7 nariadenia o spoločných ustanoveniach.

Spoločná odpoveď Komisie na body 50 a 51:

Komisia konštatuje, že jej odhad chybovosti (KPI) zverejnený vo výročných správach o činnosti GR REGIO a GR EMPL z rokov 2019 a 2020 je vyjadrený ako rozpätie, ktoré zahŕňa maximálne riziká (pozri bod 60). Hoci je toto rozpätie pod odhadovanou chybovosťou, ktorú uviedol EDA, pohybuje sa v rozsahu, ktorý EDA vypočítal na účely vyhlásení o vierohodnosti z rokov 2019 a 2020.

Komisia je preto presvedčená, že jej podrobné posúdenie založené na kombinácii administratívnej audítorskej práce a audítorskej práce na mieste, ktorá pokrýva rôzne jednotlivé programy a balíky

uistujúcich dokumentov, pričom závisí od rizík, ktoré sa im pripíšu, jej umožňuje stanoviť primeraný a spravodlivý odhad chybovosti za každý program a kumulatívne za všetky programy.

Ďalšie vysvetlenia sú poskytnuté v odpovediach Komisie na nasledujúce body.

51. Zverejnené KPI potvrdzuje generálny riaditeľ pre relevantné výdavky vzniknuté vo vykazovanom roku. Predstavujú odhad celkového rizika pri platbe pre programy súdržnosti spoločne v čase ich zverejnenia, pričom sa v nich zohľadňujú všetky informácie dostupné v tom čase.

53. Komisia pri zohľadnení nákladovej efektívnosti auditov, ako aj dostupných zdrojov uskutočňuje svoje opätovné vykonávanie audítorskej práce na základe vzorky. Svoje vzorky operácií, ktorých audit sa má opätovne vykonať, vyberá na základe identifikovaných rizík. Ak je to vhodné a možné, Komisia takisto vyberá rôzne druhy operácií vo vzorke orgánu auditu alebo v určitých prípadoch môže alternatívne vybrať časť svojej vzorky náhodne v rámci vzorky kontrolovanej orgánom auditu.

Nie je však vždy uskutočniteľné pokryť všetky druhy operácií vzhľadom na štruktúru vzorky orgánu auditu: veľkosť vzoriek Komisie by sa významne zvýšila a požadovaná audítorská práca by nebola zvládnuteľná.

Komisia takisto zdôrazňuje, že každý rok je len niekoľko prípadov, keď orgány auditu zoskupia viacero programov do spoločnej vzorky.

55. Keď Komisia odhalí dodatočné chyby vo vzorke, ktorá je predmetom opätovného vykonania auditu, prostredníctvom postupov auditu sa naďalej posudzuje, či sa takéto chyby môžu opätovne vyskytnúť vo zvyšku vzorky orgánu auditu. Vykonáva sa to buď prostredníctvom administratívnej analýzy zo strany Komisie, alebo častejšie prostredníctvom dodatočnej audítorskej práce, ktorú si Komisia vyžiada od orgánu auditu, na základe spoločného pochopenia podstaty problému a dôvodu, prečo by mal orgán auditu overiť svoju predchádzajúcu audítorskú prácu. Komisia teda systematicky podniká kroky na zabezpečenie toho, aby sa ďalšie podobné chyby, ktoré sa pravdepodobne vyskytujú vo zvyšku vzorky orgánu auditu, ďalej preskúmali, a to buď prostredníctvom jej posúdenia, alebo zo strany orgánu auditu (pozri aj odpoveď Komisie na bod 56). Komisia sa preto domnieva, že na základe jej postupu možno získať primerané uistenie, že v zostávajúcej časti vzorky orgánu auditu nezostali neodhalené žiadne významné chyby.

56. Cieľom auditov zhody Komisie je získať primerané uistenie prostredníctvom opätovného vykonania auditov – ktoré sa nevyhnutne vykonávajú na základe vzorky vzhľadom na nedostatok času a zdrojov, pozri odpoveď Komisie na bod 30 –, že chybovosť, ktorú vykázal orgán auditu, je spoľahlivá alebo nie je významne skreslená. Postup Komisie na dosiahnutie takéhoto primeraného uistenia zahŕňa prvky na riešenie detekčného rizika (ako je analýza rizík), nemôže však toto detekčné riziko znížiť na nulu, čo by ani nebolo nákladovo efektívne, a to najmä v prípadoch, keď toto riziko nie je posúdené ako významné. Pri pretrvávajúcich pochybnostiach Komisia používa maximálne riziko pre program vzhľadom na výpočet KPI (pozri odpoveď Komisie na bod 60).

Pokiaľ ide o prípady chýb, ktoré Komisia považovala za neopakujúce sa, Komisia dôsledne analyzovala povahu a základné príčiny každej takejto chyby so zreteľom na vlastnosti nekontrolovaných operácií. Komisia na základe tejto práce dospela k záveru, že pravdepodobnosť a/alebo možný vplyv takýchto chýb vo zvyšku vzorky orgánu auditu je nízky.

Rámček 4 – Audity zhody – ďalšie chyby zostali neodhalené a neopravené

Komisia počas svojho auditu zhody týkajúceho sa balíka uistujúcich dokumentov, ktorý spomenul EDA, odhalila dodatočné chyby v troch operáciách a náležite zrevidovala chybovosť. Okrem toho požiadala vnútroštátne orgány, aby vzhľadom na tieto tri chyby opätovne skontrolovali zostávajúcu časť vzorky orgánu auditu, ktorej audit Komisia nevykonala. Po záverečnej správe o audite vypracovanej Komisiou členské štáty vykonali požadované dodatočné finančné opravy.

Pokiaľ ide o výsledky nasledujúceho auditu EDA na účely vyhlásenia o vierohodnosti za rok 2018, Komisia zdôrazňuje, že tri dodatočné chyby s najväčším vplyvom súviseli so systémovým problémom, ktorý Komisia odhalila už počas svojho predchádzajúceho systémového auditu a v prípade ktorého sa prijali nápravné opatrenia. Útvary Komisie okrem toho vykonali aj následnú kontrolu všetkých zostávajúcich zistení EDA prijatých Komisiou. Ďalej sa zrevidovala chybovosť, navrhli nové jednotlivé opravy a vnútroštátne orgány sa vyzvali, aby vzhľadom na tieto dodatočné zistenia opätovne skontrolovali zostávajúcu časť vzorky orgánu auditu, ktorú EDA a Komisia neskontrolovali.

Členský štát podal správy o výsledkoch vyžiadaných kontrol v júni 2021. Audítori Komisie ako súčasť jej postupov hĺbkovej následnej kontroly v súčasnosti komunikujú s vnútroštátnymi orgánmi, aby získali podrobné informácie o vykonanej práci. Začali sa aj vnútorné konzultácie s inými útvarmi Komisie s cieľom zabezpečiť správny výklad a prístup v súvislosti s určitými zložitými otázkami štátnej pomoci.

Ak to bude opodstatnené, útvary Komisie podniknú ďalšie kroky vrátane revízie chybovosti a/alebo uplatnenia dodatočných finančných opráv.

58. Komisia zdôrazňuje užitočnosť administratívnych kontrol, ktoré každoročne vykonáva pre každý program a balík uisťujúcich dokumentov ako súčasť svojho audítorského prístupu. Tento prístup je obzvlášť efektívny a zmysluplný pri programoch, v prípade ktorých sa každý rok vykazuje spoľahlivá nízka chybovosť. Administratívne kontroly sú v niektorých prípadoch doplnené služobnými cestami a hĺbkovým preskúmaním pracovných dokumentov. Takisto umožňujú identifikovať riziká vzhľadom na ďalšie opätovné vykonanie auditov na mieste (pozri odpoveď Komisie na body 25, 26 a 30).

Komisia podľa tohto diferencovaného prístupu nezastáva názor, že chyby identifikované prostredníctvom auditov zhody v niektorých programoch a členských štátoch sa nevyhnutne vyskytujú aj v iných programoch a členských štátoch, ktoré sa nekontrolovali.

Audity zhody týkajúce sa programov alebo orgánov s nižším rizikom takisto ukázali, že v takýchto prípadoch možno niekedy zistiť dodatočné chyby. Komisia preto tieto informácie zohľadnila vo svojom výpočte maximálnej úrovne rizika vo výročnej správe o činnosti pre príslušné programy.

59. Komisia zavádza audítorské postupy na získanie primeraného uistenia o tom, či je chybovosť, ktorú oznámilo 122 orgánov auditu v súvislosti so 418 programami, prijateľná a či existujú náznaky, že na úrovni každého operačného programu môže zostať významná chybovosť. Komisia sa domnieva, že jej prístup je vhodný na účel uistenia.

Pokiaľ ide o KPI týkajúci sa zákonnosti a správnosti vykázaný na úrovni GR vo výročnej správe o činnosti, Komisia uplatňuje konzervatívny prístup pri svojom výpočte, v ktorom zohľadňuje všetku potvrdenú chybovosť k danému dátumu (prevažná väčšina prípadov) a maximálnu sumu chýb pre audity, v prípade ktorých v čase podpisu prebieha námietkové konanie. Útvary Komisie navyše v posledných troch výročných správach o činnosti zverejnili maximálnu hodnotu KPI týkajúceho sa zákonnosti a správnosti, pričom zohľadnili všetky možné neistoty a nepotvrdené informácie k dátumu podpísania výročnej správy o činnosti.

Komisia je preto presvedčená, že KPI a maximálna hodnota zverejnené vo výročnej správe o činnosti predstavujú primeraný a spravodlivý odhad rizika pre rozpočet v súvislosti s príslušnými výdavkami v danom roku, ktorý je založený na všetkých informáciách dostupných k dátumu podpísania výročnej správy o činnosti, a v kontexte viacročného programového obdobia (pozri odpovede Komisie na body 50, 51, 55 a 56).

60. Od roku 2019 sa riziko pri platbe v oblasti súdržnosti uvádza s najnižšou a najvyššou hodnotu tak vo výročných správach o činnosti, ako aj vo výročnej správe o riadení a výkonnosti podľa fondu, podľa politiky a za celú Komisiu.

61. Komisia konštatuje, že vytvorenie DAC prispeje k ďalšiemu zosúladeniu a harmonizácii prístupu pre všetky fondy, ktoré patria do právomoci nového spoločného útvaru pre audit.

Komisia vyjadrila svoje názory na užitočnosť administratívnych kontrol na účely jej postupu uistenia (pozri odpoveď Komisie na body 25, 26, 30 a 58). Komisia takisto súhlasí, že detekčné riziko je inherentné pre každý audítorský postup a do určitej miery ho možno zmierniť prostredníctvom zavedených audítorských postupov, nikdy ho však nemožno úplne odstrániť.

62. Skutočnosť, že niektoré kritériá oprávnenosti možno posúdiť až pri ukončení programu, vyplýva z viacročného rámca a pravidiel nariadenia o spoločných ustanoveniach. Komisia si je vedomá takýchto kritérií a ich rizík a zohľadňuje to vo svojom prístupe pri ukončení programového obdobia.

K dátumu ročných účtovných závierok nemožno deklarované výdavky považovať za potenciálne neoprávnené vzhľadom na takéto kritériá oprávnenosti, ktoré možno posúdiť až neskôr alebo pri ukončení. V dôsledku toho k dátumu danej výročnej správy o činnosti nemôže existovať žiadna potenciálna nezrovnalosť, ktorá sa má odhaliť a vykázat, a Komisia nemá k dispozícii žiadny základ nato, aby zohľadnila akékoľvek takéto budúce riziká na účely jej ročnej chybovosti.

Komisia pripomína, že chybovosť vykázaná vo výročnej správe o činnosti je potvrdená na základe všetkých relevantných informácií dostupných k dátumu podpísania výročnej správy o činnosti (pozri prílohu 5 výročných správ o činnosti GR, strana 43 v prípade GR REGIO a strana 58 v prípade GR EMPL, a aj odpoveď Komisie na body 28, 56 a 59).

63. Zodpovednosťou generálneho riaditeľa ako povolujujúceho úradníka je zabezpečiť, že platby uskutočnené v danom roku na úrovni operačných programov nie sú ovplyvnené významnou chybovosťou. V rámci politiky súdržnosti generálni riaditelia preto vyjadrujú výhrady na úrovni programu alebo s cieľom zohľadniť zásadu primeranosti na úrovni časti príslušného programu (nadradený alebo sprostredkovateľský orgán) v prípade výdavkov zaplatených v danom kalendárnom roku.

67. Komisia zdôrazňuje, že výhrady sa zakladajú na informáciách dostupných k dátumu podpísania výročnej správy o činnosti vrátane vplyvu predchádzajúcich nedostatkov alebo posúdení týkajúcich sa najnovšej vykázananej chybovosti a audítorských stanovísk. Napríklad GR EMPL vo svojej výročnej správe o činnosti z roku 2020 jasne uvádza, že štyri výhrady sa zakladajú na nedostatkoch alebo pochybnostiach, pokiaľ ide o spoľahlivosť chybovosti vykázananej v predchádzajúcich rokoch, ktorá sa neriešila v čase prijatia nových balíkov uisťujúcich dokumentov. GR EMPL preto vyjadrilo výhradu k týmto programom napriek pozitívnym výsledkom, ktoré príslušné orgány auditu vykázali v balíku uisťujúcich dokumentov. Komisia však pochopiteľne nemôže k dátumu podpísania výročnej správy o činnosti predpokladať výsledky budúcich auditov, ktoré sa ešte nevykonali.

Rámček 5 – GR EMPL – Výhrady sa vyjadrujú bez úplných informácií

Overovanie zákonnosti a správnosti je priebežnou činnosťou až do ukončenia.

Vo výročnej správe o činnosti sa poskytuje primerané uistenie k dátumu podpísania (každoročne 30. apríla) pre príslušné výdavky v danom vykazovanom roku, ako sa to vyžaduje na základe nariadenia o rozpočtových pravidlách. Uvedené nebude mať vplyv na nasledujúce informácie pochádzajúce najmä z ďalších vykonaných auditov.

V konkrétnom prípade, ktorý uviedol EDA, útvary Komisie nevyjadrili výhrady k programu k dátumu podpísania výročnej správy o činnosti, keďže najnovšia celková zvyšková chybovosť neprekročila 2 % a Komisia nemala žiadne informácie o predchádzajúcich nedostatkoch. Nastala situácia, že Komisia vo svojom následnom audite zistila chyby, ktoré orgán auditu neodhalil, v dôsledku čoho celková zvyšková chybovosť prekročila 2 %.

Neplatí to však vždy a útvary Komisie nedokážu vopred usúdiť, aká by mohla byť konečná chybovosť po následných auditoch.

A preto v tomto konkrétnom prípade, ktorý uviedol EDA, by výhrada nebola k dátumu podpísania výročnej správy o činnosti odôvodnená. Okrem toho GR EMPL účinne aktualizovalo celkovú zvyškovú chybovosť

v súvislosti s týmto operačným programom za účtovný rok 2017/2018 v nadchádzajúcej výročnej správe o činnosti na 4,38 %, aby zohľadnilo výsledky vykonaného auditu, a po potvrdení vykonania požadovaných dodatočných finančných opráv neskôr upravilo celkovú zvyškovú chybovosť opäť na 2 %.

69. Komisári sú informovaní o príprave a obsahu výročných správ o činnosti predtým, ako ich podpíše povolujujúci úradník vymenovaný delegovaním.

71. Preskúmanie kvality návrhov výročných správ o činnosti je dôkladným a štruktúrovaným procesom, ktorý zahŕňa rozsiahlu komunikáciu medzi ústrednými útvarmi a jednotlivými GR. Ústredné útvary kontrolujú dodržiavanie pokynov, kvalitu poskytnutých informácií a konzistentnosť vykonaného posúdenia s príslušnými informáciami. Podporu im poskytujú iné útvary vrátane Útvoru pre vnútorný audit, pokiaľ ide o správnosť informácií o audítorskej práci Útvoru pre vnútorný audit.

Stretnutia venované partnerskému preskúmaniu sa organizujú s cieľom zabezpečiť súlad pri riešení rovnakých otázok v rámci skupín GR.

Zatiaľ čo povolujujúci úradník vymenovaný delegovaním nesie zodpovednosť za svoju výročnú správu o činnosti a má pri nej rozhodujúce slovo, GR sa vyzývajú, aby zohľadnili pripomienky a poznámky vyplývajúce z preskúmania kvality a zo všetkých partnerských preskúmaní s cieľom zlepšiť návrh výročnej správy o činnosti.

73. Komisia vo svojej výročnej správe o riadení a výkonnosti používa riziká pri platbe zverejnené GR v ich výročných správach o činnosti, ktoré boli predmetom dôkladného a štruktúrovaného preskúmania kvality (pozri bod 71). Ako Komisia vysvetlila vo svojej odpovedi na bod 60, vo výročnej správe o riadení a výkonnosti sa zverejňuje nižšia hodnota, ako aj vyššia hodnota rizika pri platbe z fondov v rámci politiky súdržnosti, ktoré zodpovedá odhadu maximálneho rizika (najhorší scenár). Komisia sa domnieva, že toto rozpätie rizika pri platbe je najlepším odhadom na vyjadrenie expozície rozpočtu EÚ.

74. Komisia sa domnieva, že podrobnými pokynmi a usmerneniami pre útvary a preskúmaním kvality ústrednými útvarmi sa zabezpečuje, že informácie a údaje obsiahnuté vo výročných správach o činnosti sú relevantným a spoľahlivým zdrojom na účely výročnej správy o riadení a výkonnosti.

Výročná správa o riadení a výkonnosti podlieha prísnemu prípravnému a rozhodovaciemu procesu: spoločnému predloženiu zo strany GR SG a GR BUDG, konzultáciám medzi útvarmi a postupu prijímania celým kolégiom vrátane špecializovaných zasadnutí kabinetov komisárov.

Ústredné útvary navyše dostávajú podrobné usmernenia od správnej rady organizácie týkajúce sa obsahu a štruktúry výročnej správy o riadení a výkonnosti. Toto sa uskutočňuje v kľúčových momentoch pri príprave správy: na začiatku činnosti a po partnerských preskúmaniach v súvislosti s výročnou správou o činnosti.

Na základe opísaného postupu (pozri aj odpovede Komisie na body 71 a 73) sa Komisia domnieva, že informácie poskytnuté vo výročnej správe o riadení a výkonnosti sú relevantné a spoľahlivé.

ZÁVERY A ODPORÚČANIA

75. Ako uznal aj EDA, v nariadení sa predpokladá, že schválenie účtovných závierok a posúdenie zákonnosti a správnosti výdavkov sú dve rôzne činnosti. Overenie chybovosti vychádza z celkových balíkov uisťujúcich dokumentov, najmä výročných kontrolných správ a audítorských stanovísk orgánov auditu.

76. Komisia navrhla svoj systém uistenia, ktorý umožňuje generálnym riaditeľom získať uistenie pre každý zo 418 OP v súlade s ich povinnosťou ako povolujujúcich úradníkov vymenovaných delegovaním. Komisia sa domnieva, že jej prístup je vhodný na účel jej uistenia, pričom zohľadňuje potrebnú

rovnováhu, ktorú má dosiahnuť medzi svojimi cieľmi (uistenie), prostriedkami na jej dosiahnutie (zdroje a dostupný čas) a počtom balíkov uisťujúcich dokumentov/programov, ktoré sa majú preskúmať.

Pokiaľ ide o KPI týkajúci sa zákonnosti a správnosti vykázaný na úrovni GR vo výročnej správe o činnosti, Komisia uplatňuje konzervatívny prístup pri svojom výpočte, v ktorom zohľadňuje všetku potvrdenú chybovosť k danému dátumu a maximálnu sumu chýb, ak v prípade auditov k dátumu podpisu prebiehajú námietkové konania. Útvary Komisie v posledných troch výročných správach o činnosti preto zverejnili maximálnu hodnotu tohto KPI, pričom zohľadnili všetky možné neistoty a nepotvrdené informácie k dátumu podpísania výročnej správy o činnosti.

Komisia je preto presvedčená, že KPI a maximálna hodnota zverejnené vo výročnej správe o činnosti predstavujú primeraný a spravodlivý odhad rizika pre rozpočet v súvislosti s príslušnými výdavkami v danom roku, ktorý je založený na všetkých informáciách dostupných k dátumu podpísania výročnej správy o činnosti, a v kontexte viacročného programového obdobia (pozri odpovede Komisie na body 50, 51, 55 a 56).

77. V regulačnom rámci na roky 2014 – 2020 (článku 139 ods. 5 nariadenia o spoločných ustanoveniach) sa skutočne výslovne oddelujú otázky zákonnosti a správnosti od schvaľovania účtovných závierok. V dôsledku toho Komisia nemá k dispozícii žiadny právny základ nato, aby neschválila účtovné závierky z dôvodu významnej zvyškovej chybovosti a/alebo neopravených neoprávnených výdavkov zostávajúcich v osvedčených účtovných závierkach. Komisia po schválení účtovných závierok však pokračuje vo svojej práci v súvislosti so všetkými nevyriešenými otázkami zákonnosti a správnosti pri úplnom dodržaní regulačných podmienok. To znamená, že Komisia ešte môže prerušiť platbu zostatku schválených účtovných závierok, ak je kladný, alebo, čo je častejšie, bezodkladne vydať výsledný príkaz na vymáhanie a následne začať postup finančnej opravy, napríklad v dôsledku svojich kontrol správnosti, v súlade s článkami 144 a 145 nariadenia o spoločných ustanoveniach. Komisia sa domnieva, že okrem postupu schválenia účtovných závierok sa týmito následnými krokmi chráni rozpočet EÚ (pozri odpoveď Komisie na bod 77).

Komisia konštatuje, že nariadením na roky 2021 – 2027 sa jej ukladá povinnosť zamietnuť predložené účtovné závierky, ak zvyšková chybovosť, ktorá je v nich uvedená, zostáva nad 2 % (pozri odpoveď Komisie na odporúčanie 1).

Odporúčanie 1 – Komisia by mala navrhnúť legislatívnu revíziu s cieľom zabezpečiť, aby bola zadržaná platba primerane chránená pred jej uvoľnením

Komisia toto odporúčanie neprijíma.

Vo všeobecnom nariadení na roky 2021 – 2027, ktoré bolo nedávne schválené spoluzákonodarcom, sa predpokladá zadržanie platby vo výške 5 % až do schválenia ročných účtovných závierok na základe novej podmienky, ktorej cieľom je ďalšia ochrana rozpočtu EÚ. Na základe tejto podmienky sú členské štáty povinné vykonať potrebné opravy na zníženie zostatkovej chybovosti, ktorá sa týka zákonnosti a správnosti výdavkov uvedených v účtoch, na 2 % alebo menej ako 2 % pred predložením účtov Komisii (pozri článok 98 ods. 5 všeobecného nariadenia na roky 2021 – 2027). Inak účtovné závierky nie sú prípustné a Komisia nemôže uvoľniť zadržanú platbu. Okrem toho sa naďalej uplatňuje právna možnosť prerušiť platbu zostatku, ak je kladný, a uvoľnenie zadržanej platby vo výške 5 % schválených účtovných závierok (za predpokladu, že sú splnené podmienky článku 96 ods. 1 nového všeobecného nariadenia).

V právnom rámci na roky 2021 – 2027 sa Komisii navyše naďalej poskytujú potrebné následné právne nástroje na ochranu rozpočtu EÚ, ak sa v schválených účtovných závierkach identifikujú nezrovnalosti, a zmenili sa podmienky pre čisté finančné opravy [pozri článok 104 ods. 1 písm. b) všeobecného nariadenia na roky 2021 – 2027].

Komisia takisto zdôrazňuje, že podmienenie schválenia účtovných závierok dokončením posúdenia zákonnosti/správnosti, ako navrhol EDA, by významne spomalilo každoročné zostavovanie účtovných závierok Komisiou.

78. Komisia sa usiluje dosiahnuť rovnováhu medzi cieľmi (uistenie), prostriedkami na jej dosiahnutie (zdroje a dostupný čas) a počtom programov, ktoré sa majú preskúmať (každoročne viac ako 300 balíkov uisťujúcich dokumentov pokrývajúcich 418 programov).

Komisia zdôrazňuje užitočnosť administratívnych kontrol, ktoré každoročne vykonáva pre každý program. Tento prístup je obzvlášť efektívny a dostatočný pri programoch, v prípade ktorých sa každý rok vykazuje spoľahlivá nízka chybovosť. V prípade takýchto programov by opakovanie opätovného vykonania auditov Komisiou každý rok nepredstavovalo efektívne využitie auditorských zdrojov.

Komisia dôkladne skúma obsah každého balíka uisťujúcich dokumentov a posudzuje kvalitu a úplnosť poskytnutých informácií, pričom zohľadňuje všetky získané dostupné informácie o auditoch. Overuje najmä použité metódy výberu vzoriek, výpočet vykázananej chybovosti, spôsob, akým sa posúdili identifikované otázky, a závery prijaté orgánom auditu. Komisia dokonca skúma niektoré zložky počas takýchto administratívnych kontrol, ktoré sú v prípade potreby doplnené služobnými cestami na mieste s cieľom objasniť skutočnosti.

Administratívne kontroly preto umožňujú Komisii dosiahnuť na základe jej získaných skúseností s orgánmi auditu a programami určitý stupeň uistenia pre všetky operačné programy a ich výdavky. Môžu sa nimi riešiť aj niektoré otázky zákonnosti a správnosti, ktoré sú v niektorých prípadoch doplnené služobnými cestami a hĺbkovým preskúmaním pracovných dokumentov. Umožňujú identifikovať riziká vzhľadom na ďalšie opätovné vykonanie auditov na mieste (pozri odpovede Komisie na body 25, 26 a 30).

79. Ako sa uvádza v stratégii auditu Komisie, auditorská práca sa zameriava na tie orgány auditu, na ktoré sa Komisia ešte nemôže primerane spoľahnúť, v prípade ktorých sa dosiaľ vykonalo obmedzené preskúmanie alebo v prípade ktorých sa objavili nové riziká. Má sa však vykonať určitá úroveň auditorskej práce aj v prípade iných orgánov auditu, čím sa zabezpečí pokrytie hlavných orgánov auditu v priebehu času. Tento aspekt sa zohľadnil pri vypracúvaní plánu auditov Komisie, najmä v prípade GR EMPL v roku 2019 (pozri odpoveď Komisie na bod 36).

Nové spoločné riaditeľstvo pre audit v oblasti súdržnosti (DAC) zabezpečí ďalšiu dokumentáciu a jasné zverejnenie spôsobu, akým sa jej posúdenie rizika, ako aj iné kritériá uplatnili pri vypracúvaní jej plánu auditov.

80. Komisia pri zohľadnení potreby rovnováhy, na ktorú odkazuje v odpovedi na bod 78, súhlasí, že auditorská dokumentácia by sa mala v niektorých prípadoch zlepšiť. Nové spoločné riaditeľstvo pre audit v oblasti súdržnosti zabezpečí, aby všetci audítori dodržiavali zavedené požiadavky.

Pokiaľ ide o dva prípady, na ktoré upozornil EDA, Komisia konštatuje, že v jednom prípade má otázka obmedzený finančný vplyv na zvyškové riziko, ktoré prepočítala Komisia, a v druhom prípade si to môže vyžadovať ďalšie posúdenie, ako vysvetľuje vo svojich odpovediach na body 39 a 40.

81. Podľa článku 75 ods. 2 písm. a) nariadenia o spoločných ustanoveniach Komisia musí dokončiť svoju správu o audite do troch mesiacov na základe informácií, ktoré majú audítori k dispozícii v danom čase.

Vo všeobecnosti orgány členských štátov vykonávajú opravy, ktoré Komisia odporučila vo svojich správach o audite, po výmene názorov v námietkových konaniach s cieľom opätovne použiť fondy, ktoré sa tak uvoľnili pre iné oprávnené projekty (článok 145 ods. 5 nariadenia o spoločných ustanoveniach).

V prípade pretrvávajúceho nesúhlasu musí Komisia posúdiť vo fáze následnej kontroly všetky dodatočné informácie alebo nové skutočnosti, ktoré členský štát poskytol v odpovedi na záverečnú správu o audite, keďže má povinnosť lojálnej spolupráce s členskými štátmi, ako SD pripomenul v mnohých rozhodnutiach týkajúcich sa postupov finančných opráv Komisie.

To isté platí v prípade následnej kontroly Komisie v súvislosti s výsledkami auditu v správach EDA, keď členské štáty v tomto procese poskytujú dodatočné dôkazy (pozri odpoveď Komisie na body 45 a 46).

82. Komisia uznáva, že postupy finančnej opravy sú zdĺhavé a zložité. Na základe regulačných ustanovení (článok 145 nariadenia o spoločných ustanoveniach) je Komisia povinná dodržiavať určité procedurálne kroky pred prijatím konečného rozhodnutia o akejkoľvek novej finančnej oprave. Komisia je na základe zásady proporcionality a zásady lojálnej spolupráce takisto povinná zohľadniť všetky dodatočné informácie poskytnuté členským štátom v ktoromkoľvek kroku postupu finančnej opravy.

Pokiaľ ide o čisté finančné opravy, Komisia musí okrem toho dodržiavať prísne kritériá pre takéto opravy stanovené spoluzákonodarcom v rámci článku 145 ods. 7 nariadenia o spoločných ustanoveniach, v ktorom sa vyžaduje dôkladná analýza závažného nedostatku, ktorý sa vymedzuje v nariadení, ako aj opatrení prijatých členským štátom, pričom zohľadňuje dodatočné informácie získané počas celého postupu finančnej opravy. Komisia preto nemôže pred ukončením toho postupu finančnej opravy potvrdiť, či by mali byť požadované dodatočné finančné opravy čisté (pozri odpoveď Komisie na body 47 a 49).

83. Skutočnosť, že niektoré kritériá oprávnenosti možno posúdiť až pri ukončení programu, vyplýva z viacročného rámca a pravidiel nariadenia o spoločných ustanoveniach. K dátumu ročných účtovných závierok nemožno deklarované výdavky považovať za potenciálne neoprávnené vzhľadom na takéto kritériá oprávnenosti, ktoré možno posúdiť až neskôr alebo pri ukončení. V dôsledku toho k dátumu danej výročnej správy o činnosti nemôže existovať žiadna potenciálna nezrovnalosť, ktorá sa má odhaliť a vykázat, a Komisia nemá k dispozícii žiadny základ nato, aby zohľadnila akékoľvek takéto budúce riziká na účely jej ročnej chybovosti.

Komisia pripomína, že chybovosť vykázaná vo výročnej správy o činnosti je potvrdená na základe všetkých relevantných informácií dostupných k dátumu podpísania výročnej správy o činnosti (pozri prílohu 5 výročných správ o činnosti GR, strana 43 v prípade GR REGIO a strana 58 v prípade GR EMPL, a aj odpoveď Komisie na body 28, 56 a 59).

Komisia pri ukončení systematicky skúma každý program, aby zabezpečila, že úroveň neoprávnených výdavkov je pod prahom významnosti. V prípade programov na roky 2014 – 2020 sa má proces ukončenia začať v roku 2025.

Odporúčanie 2 – Komisia by mala zlepšiť svoju audítorskú prácu, audítorskú dokumentáciu a proces preskúmania

Komisia toto odporúčanie čiastočne prijíma.

a) Komisia prijíma časť a) odporúčania.

V súlade so stratégiou auditu Komisie je plán auditu založený na výsledkoch hodnotenia rizík. Okrem toho sa však na základe medzinárodných audítorských štandardov a predchádzajúcich odporúčaní zohľadňujú aj iné kritériá, ako je monitorovanie a pokrytie hlavných orgánov auditu v priebehu času.

Komisia v rámci novo vytvoreného spoločného riaditeľstva pre audit v oblasti súdržnosti (DAC) ďalej posilňuje audítorský záznam na vypracovanie plánu auditov vrátane jasných prepojení s výsledkami hodnotenia rizík, ako aj inými relevantnými kritériami.

Spoločná odpoveď Komisie na písm. b) a c) odporúčania 2:

Komisia prijíma časti b) a c) odporúčania.

Komisia v súlade so svojou predchádzajúcou praxou ďalej posilňuje audítorský záznam a proces preskúmania vykonanej audítorskej práce s cieľom zabezpečiť, že kontrolné zoznamy a iná audítorská dokumentácia sú dostatočne podrobné nato, aby ich bolo možné preskúmať, a to aj externým audítorom.

V rámci novo vytvoreného DAC Komisia v súčasnosti skúma a harmonizuje metodiku auditu, ktorá pokrýva aj audítorský záznam a proces preskúmania.

d) Komisia neprijíma časť d) odporúčania.

Komisia každoročne vo svojej výročnej správe o činnosti zverejňuje potvrdenú chybovosť za predchádzajúci účtovný rok za všetky operačné programy a označuje tie, v prípade ktorých sa stále vykonáva audítorská práca. V takýchto prípadoch Komisia komunikuje s členským štátom o prepočítanej zvyškovej chybovosti v rámci príslušných správ o audite. V liste o ukončení auditu sa potom zverejní potvrdená chybovosť alebo v prípade potreby rozhodnutie Komisie o finančnej oprave.

Komisia sa domnieva, že akákoľvek samostatná dodatočná komunikácia v tejto súvislosti v prípade viac ako 400 programov v priebehu 10-ročného obdobia vykonávania by spôsobila nepotrebné administratívne zaťaženie pre jej útvary.

84. Cieľom výberu vzoriek na audit v priebehu auditu zhody Komisie je posúdiť, či Komisia môže vychádzať z práce orgánov auditu a ich vykazanej chybovosti. Uskutočňuje sa to najmä prostredníctvom opätovného vykonania auditov operácií na základe vzorky zo zreteľom na nákladovú efektívnosť auditu a dostupné zdroje. Týmto sa spoločne s preskúmaním metodiky auditu orgánu auditu poskytuje dostatočný základ na vyvodenie záverov, pokiaľ ide o spoľahlivosť práce orgánu auditu.

Navyše, ak sa odhalia chyby vo vzorke, ktorá bola predmetom opätovného vykonania auditu, Komisia prostredníctvom postupov auditu naďalej systematicky posudzuje, či sa takéto chyby môžu opätovne vyskytnúť vo zvyšku vzorky orgánu auditu.

Počas trvania tohto posúdenia a všetkých súvisiacich overovaní sa pri celkovej zvyškovej chybovosti vykazanej ako súčasť KPI uvedeného vo výročnej správe o činnosti prihliada na túto neistotu. Odráža sa to v maximálnom riziku pre príslušné programy, a preto sa táto celková zvyšková chybovosť potvrdí až po vykonaní všetkej práce.

85. Komisia sa na základe svojej odpovede na bod 84 domnieva, že uplatňuje dostatočne opatrný prístup pri odhade KPI potvrdených generálnymi riaditeľmi pre príslušné výdavky za vykazovaný rok v súlade s predchádzajúcimi odporúčaniami vo výročnej správe EDA.

KPI uvedené vo výročnej správe o činnosti predstavujú odhad celkového rizika pri platbe pre programy súdržnosti spoločne v čase ich zverejnenia, pričom sa v nich zohľadňujú všetky informácie dostupné v tom čase. Komisia konštatuje, že KPI zahŕňajú maximálne riziko, ktoré GR REGIO a GR EMPL zverejnili vo výročných správach o činnosti z rokov 2019 a 2020. Zatiaľ čo je nižšie ako odhadovaná chybovosť, v posledných dvoch rokoch sa toto rozpätie pohybuje v rozsahu, ktorý EDA vypočítal na účely svojho vyhlásenia o vierohodnosti.

Komisia je preto presvedčená, že rozpätie (KPI a jeho maximálna hodnota) zverejnené vo výročnej správe o činnosti odráža primeraný a spravodlivý odhad chybovosti za každý program a kumulatívne za všetky programy, ktorý je založený na všetkých informáciách dostupných k dátumu podpísania výročnej správy o činnosti.

86. V súlade s regulačným rámcom na roky 2014 – 2020 členské štáty osvedčujú výdavky a vykazujú výsledky svojich kontrol a auditov v balíkoch uisťujúcich dokumentov, ktoré každoročne predkladajú k 15. februáru.

Výhrady vo výročných správach o činnosti sa zakladajú na všetkých informáciách dostupných k dátumu podpísania výročnej správy o činnosti vrátane posúdení vplyvu predchádzajúcich nedostatkov na najnovšie vykázanú chybovosť a audítorských stanovísk. Napríklad GR EMPL vo svojej výročnej správe o činnosti z roku 2020 jasne uviedlo, že štyri výhrady sa zakladali na nedostatkoch alebo pochybnostiach, pokiaľ ide o spoľahlivosť chybovosti vykazanej v predchádzajúcich rokoch, ktorá sa neriešila v čase prijatia nových, pozitívnejších balíkov uisťujúcich dokumentov. V prípade pochybností alebo identifikovaných rizík preto Komisia uplatňuje opatrný prístup k svojmu vlastnému vykazovaniu vo výročnej správe o činnosti a odhaduje úroveň rizika pre príslušné programy paušálne a v prípade potreby vyjadruje dodatočné výhrady.

Overovanie zákonnosti a správnosti výdavkov je priebežnou činnosťou počas obdobia, ktoré sa nariadením poskytuje na vykonanie auditov, zatiaľ čo výročná správa o činnosti poskytuje prehľad situácie v danom čase (apríl) za príslušné výdavky vo vykazovanom roku (požiadavka v nariadení o rozpočtových pravidlách). Komisia pochopiteľne nemôže k dátumu podpísania výročnej správy o činnosti predpokladať výsledky auditov, ktoré sa vykonávajú po tomto dátume.

Odporúčanie 3 – Komisia by mala posilniť hlavné zložky informácií o správnosti poskytovaných vo výročných správach o činnosti

Komisia toto odporúčanie čiastočne prijíma.

a) Komisia neprijíma časť a) odporúčania.

Komisia sa domnieva, že rozpätie KPI vrátane maximálnych rizík zverejnené vo výročných správach o činnosti predstavuje primeraný a spravodlivý odhad chybovosti za príslušné výdavky za daný rok, pričom zohľadňuje všetky informácie dostupné k dátumu podpísania a všetku potenciálnu zostávajúcu neistotu pre niektoré programy.

Komisia podľa tohto diferencovaného prístupu nezastáva názor, že chyby identifikované prostredníctvom auditov zhody v niektorých programoch a členských štátoch sa nevyhnutne vyskytujú aj v iných programoch a členských štátoch, ktoré sa nekontrolovali.

b) Komisia prijíma časť b) odporúčania.

V posledných výročných správach o činnosti (ktoré nepodliehajú auditu EDA) sa Komisia usilovala v stručnom prehľade s ilustráciami a príkladmi vysvetliť, ako GR získavajú primerané uistenie pre každý program. Vo výročnej správe o činnosti sa opisujú predchádzajúce nedostatky zistené vo vykazanej chybovosti a systémoch riadenia a kontroly a opatrenia, ktoré sa uplatnili na zlepšenie situácie (pozri strany 27 – 30 výročnej správy o činnosti GR REGIO a strany 45 – 53 výročnej správy o činnosti GR REGIO, kde je uvedený prehľad, a prílohy 7B a 7O k výročnej správe o činnosti GR REGIO a prílohu 7 k výročnej správe o činnosti GR REGIO z roku 2020).

Komisia bude okrem toho naďalej zverejňovať v prílohe 5 k výročnej správe o činnosti „kritériá významnosti“ na vyjadrenie výhrad, pričom zohľadní najnovšie informácie poskytnuté v balíkoch uisťujúcich dokumentov vrátane vykazateľnej chybovosti (pozri stranu 44 prílohy k výročnej správe o činnosti GR REGIO a stranu 58 prílohy k výročnej správe o činnosti GR REGIO z roku 2020).

Spoločná odpoveď Komisie na body 87 a 88:

Komisia sa domnieva, že podrobnými pokynmi a usmerneniami pre útvary a preskúmaním kvality vykonávaným ústrednými útvarmi sa zabezpečuje, že odhady uvedené vo výročných správach o činnosti a agregované vo výročnej správe o riadení a výkonnosti predstavujú primeraný a spravodlivý výhľad rizika pri platbe za príslušné výdavky za daný rok.

Výročná správa o riadení a výkonnosti podlieha prísnemu prípravnému a rozhodovaciemu procesu: spoločnému predloženiu zo strany GR SG a GR BUDG, konzultáciám medzi útvarmi a postupu prijímania celým kolégiom vrátane špecializovaných zasadnutí kabinetov komisárov. Ústredné útvary navyše dostávajú podrobné usmernenia od správnej rady organizácie týkajúce sa obsahu a štruktúry výročnej správy o riadení a výkonnosti. Toto sa uskutočňuje v kľúčových momentoch pri príprave správy: na začiatku činnosti a po partnerských preskúmaniach v súvislosti s výročnou správou o činnosti (pozri aj odpovede Komisie na body 71, 73 a 74).

Odporúčanie 4 – Ústredné útvary by mali dostávať pokyny k vypracovaniu výročnej správy o riadení a výkonnosti od jej autora, kolégia komisárov

Komisia toto odporúčanie čiastočne prijíma.

Komisia sa domnieva, že vzhľadom na proces zavedený na jej vypracovanie (pozri jej odpovede na body 71 až 74) je obsah výročnej správy o riadení a výkonnosti relevantný a spoľahlivý.

Komisia preskúma, ako by sa v nadchádzajúcich rokoch mohli ďalej posilniť hlavné usmernenia, ktoré správna rada organizácie poskytuje ústredným útvarom, pokiaľ ide o obsah a štruktúru výročnej správy o riadení a výkonnosti, a pripomína úlohy a zodpovednosti pri príprave a preskúmaní výročnej správy o činnosti a príprave výročnej správy o riadení a výkonnosti, ako sa stanovuje v mechanizmoch riadenia Komisie.

Správna rada organizácie, ktorá je na vrchole štruktúry správy a riadenia Komisie, dohliada na prípravu výročnej správy o riadení a výkonnosti, a preto je orgánom príslušným na poskytnutie usmernenia k obsahu správy. Kabinety predsedu a komisára zodpovedného za rozpočet ako pozorovatelia v správnej rade organizácie sú súčasťou týchto diskusií.